

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 60 K Felévre 340 K
 Negyedévre 170 K Egész évre 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
 INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

A hősi halottak statisztikája

Budapest, dec. 23. Sándor Pál nemzetgyűlési képviselő a nemzetgyűlés tegnapi ülésén elmondott beszédében már másodszor tette szóvá, hogy a kormány még mindig nem publikálta a világháboruban elesett zsidó hős halottakról szóló statisztikát. A *MTI*-nek most illetékes helyen rendelkezésre bocsátottak az erre vonatkozó adatokat, amelyeket a M. kir. Központi Statisztikai Hivatal állított össze. A kimutatás a következő:

Vallásfelekezet	Hősi halottak száma	A népesség megoszlása %-ban	A hősi halottak % a népességi megoszlás %-ához képest több - kevesebb -
Róm. kath.	88827	48.7	+ 4
Gör. kath.	16108	10.8	- 1.3
Ref.	24685	14.4	+ 0.2
Evangelikus	11743	7.5	---
Gör. kel.	22178	13.1	---
Unitárius	625	0.4	- 2.4
Izr.	4344	4.9	---
Összesen	168510	100	

Ezenkívül van még 6227 hősi halott, akiknek vallása ismeretlen. Az összes keresztyén hősi halottak száma 164,342, ezzel szemben a zsidó hősi halottak száma 4344, vagyis %-ban: keresztyén 97.4, zsidó 2.5%. Népességi számárány szerint keresztyén 95.1, zsidó 4.9 százalék.

Megjegyzendő, hogy ez a kimutatás korántsem foglalja magában az összes hősi halottakat, hanem csak azokra terjed ki, akiknek elhalálozását a hazai anyakönyvekbe bejegyezték, akikről a halálozási statisztikai lap a múlt év közepéig beérkezett.

Az itt közölt adatok az egész régi anyországra vonatkoznak és törvényhatóságoként is rendelkezésre allanak. Habár az adatok nem is foglalják magukban az összes hősi halottakat, mégis a hősi halottak felekezet szerint való megoszlására nézve egész határozott tájékozást nyújtanak.

Bizalom a pénzügyi program iránt

Budapest, dec. 23. Báró Korányi Frigyes volt pénzügyminiszter Kállay Tibor pénzügyminiszter expozéjával kapcsolatban a következőket mondotta munkatársunknak:

— Teljesen egyetérték a pénzügyminiszter ur programjával. Látom, hogy ugyanazokat az elveket követi, amelyeket annakidején én is követtem, tudniillik a fokozatos és komoly felépítését a pénzügyi politikának.

— Féladmisztrációval nem lehet keresztülvinni a programot, mert szerintem felesleges olyan törvényeket csinálni, amelyeket azután lehetetlenség adminisztratív erő hiányában végrehajtani, főleg a folyó adók útján kell fokozatosan helyreállítani az államháztartás egyensúlyát. Természetes, hogy ez csak akkor lehetséges, ha a nemzetgyűlés ebben a kérdésben előjár és segítségére lesz a pénzügyi kormányzatnak a takarékos elmozdítására és nem allanak elő olyan követelésekkel, amelyeket ez a szerencsétlen ország nem bír elviselni.

A mutatkozó deficit fedezésére vonatkozólag kijelentette, hogy a fedezetet valószínűleg a vagyonsértékből kell elvenni. Hiszi és reméli, hogy a pénzügyminiszter működését siker fogja koronázni.

Botrány a nemzetgyűlés ülésén

Budapest, december 23. A nemzetgyűlés mai ülését 10 órakor nyitotta meg Gaál Gaszton elnök.

Napirend előtt Pröhle Vilmos szóval fel személyes megtámadtatás címén.

Tegnap Sándor Pál képviselő ur részletesen foglalkozott a zsidókérdéssel. Beszéltek közben arról is, hogy a zsidók milyen szám-

árnyban harcoltak a fronton. Én a honvédelmi minisztérium illetékes ügyosztályában tudakozódtam, vajjon lehetne-e erről kimutatást készíteni, azt a választ kaptam azonban, hogy nem lehet, mert az erre vonatkozó feljegyzéseket a forradalom alatt illetéktelen kezek eltüntették.

Felkiáltások: A zsidók tüntették el!

Pröhle leckéje Sándor Pálnak

Pröhle: Sándor Pál képviselő ur tegnap azt mondotta, hogy a magunk erejéből nem fogjuk az ország integritását helyreállítani, hanem csak a zsidók segítségével fog ez sikerülni. Én tagadólag ráztam a fejemet, mire Sándor Pál képviselő ur személyesen megtámadott. Szükségesnek tartom felszólalni és tiltakozni az ellen, hogy itt a nemzet szuverenitásának házában ennyire lekicsinyeljék, le-

csepüljék, lebecsméreljék a magyar nemzetet, sőt mintegy fenyegetőzzenek azzal, hogy saját erejéből nem bírja nemzeti céljait megvalósítani.

— Én azt mondom, hogy — bár a vitéz török nemzetet kívül nincs őszinte barátja a magyarnak sehol a világon — mellettünk áll az isteni igazság és ezért a magunk erejéből is meg fogjuk valósítani az integritást. (Általános taps és helyeslés.)

A berni unio és a szerzői jog

Napirend szerint következett az irodalmi és művészeti termékek védelmére alakult berni unióba való belépésről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Héjj Imre előadó ismerteti a javaslatot. A berni unió 1884-ben alakult meg és ma 25 állam tagja. A trianoni szerződés értelmében csatlakozni kell hozzá Szerbiának, Bulgáriának, Törökországnak, Ausztriának és Magyarországnak is. Nemcsak azért lépünk be az unióba, mert a békeszerződés előírja, hanem mert égető szükségét is érezzük ennek. Kéri a ja-

vaslat elfogadását. A Ház a javaslatot általánosságban első olvasásban elfogadja.

Ezután áttértek az igazságügyminiszter által benyújtott szerzői jogról szóló törvényjavaslat tárgyalására, amelyet ugyancsak Héjj Imre előadó ismertetett. Eddig nálunk a szerzői jogról szóló törvény az 1870-ben hozott német törvény szó szerinti másolata volt. Ez azóta már elavult. Ez az új törvény az összes érdekelt tényezők meghallgatásával készült, teljesen modern és büszkének lehetünk rá. Kéri a javaslat elfogadását.

Az írói gárda erős hadsereg

A javaslatához először Orbók Attila szól hozzá, aki örömmel üdvözlöi a javaslatot és a kormánynak érte az egész magyar írói gárda nevében köszönetet mond. A javaslat méltán büszkesége lesz a magyar törvénytárnak és például fog szolgálni mindig a külföldnek is. Ma egy nemzet írói gárdája annyit jelent, mint az erős hadsereg, mert műveivel a nemzet szellemét propagálja az egész világon. Minél több szellemi kincs kerül ki ebből az országból annál hatalmasabbak leszünk. (Helyeslés.)

— A magyar író eddig, sajnos, Heinevel elmondhatta, hogy palotákat szerzett, ezekben azonban kiadói laknak. (Derűtségg.) A magyar irodalom nem nemzetietlen, azonban nyomorgó íróinknak nincs idejük arra, hogy a napi ke-

nyérkereset után fennmaradó rövid idejükben komoly, örökbecsű munkákat írjanak. Ha majd az új szerzői jog és a berni Unióhoz való csatlakozás biztosítani fogja nekik, hogy írói munkásságuk nagyobb keresethez juttatja őket, akkor egészen bizonyos, hogy komoly nemzeti irodalmat fognak produkálni. Szegényesen, nyomorogva nagyot alkotni nem lehet.

A magyar írók nevében ismételtelen köszönetet mond a kormánynak ezért a javaslatért, amely valóban szép és nobiles karácsonyi ajándék. A javaslatot elfogadja.

A Ház a javaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadta, majd a részletes tárgyalás során is apróbb módosításokkal.

Tomcsányi visszautasítja a vádaskodást

Ezután Tomcsányi Vilmos Pál igazságügyminiszter személyes megtámadtatás címén szólal fel. Reflektál Sándor Pál tegnapi beszédére, amelyben az ő hivatalos működését a tényeknek meg nem felelő beállításba helyezte. Megjegyzi, hogy téves az a beállítás, hogy ő a Károlyi-kormány alatt lett volna osztálytanácsos.

A magyar külügyminiszteriumban nemzetközi jogi osztályt állítottak fel és ehhez az igazságügyminiszteriumból vettek át embereket. Így került a külügyminiszteriumba, mint valószínű miniszteri tanácsos a nemzetközi jogi osztály élére. A kommunizmus őt a külügyminiszteriumba találta. Birtokai oláh és cseh

megszállás alá kerültek. Öt apró gyermeke volt, akik közül a legfiatalabb egy három hónapos csecsemő volt és ezekkel nem menekülhetett el. A külügyi népbiztosságnál néhány hétig semmit sem csináltak, később idegeneket védő irodát állítottak fel, ahol az idegenek részére cédulákat irtak, hogy tőlük lakásukat el ne rekvirálhassák. Az idegeneket általában a szovjet alatt nagyon respektálták. A kommunizmus bukása után a külügyminiszteriumból sürgőnyt kapott, amelyben felhívták, hogy szükség van rá a külügyminiszteriumban a békeszerződéssel kapcsolatos munkálatokban. Ez a való tényállás. Sándor Pál beállítását rosszhiszeműnek tartja és visszautasítja.

Sándor Pál botrányt provokál

Sándor Pál: A miniszter ur szavainak első részét nem hallottam, azt azonban hallottam, amikor azt mondotta, hogy az én előadásom rosszakaratu beállítás volt.

Budavári László: Erről meg vagyunk győződve!

Sándor Pál: Azt tudjuk, hogy ön megvan róla győződve.

Rupert Rezső: Budavári meggyőződése. **Budavári László:** Er annyit, mint Rupert meggyőződése, ami nincs.

Az elnök hosszasan csejget.

Sándor Pál: Szóvá tettem azt, a mit a miniszter ur mondott, a ki szerint a zsidóság nem tanusított kellő ellenállást a kommunel szemben. Ezt szembeállítottam az egész polgárság akkori magatartásával. Ekkor én vele szemben azt a kijelentést tettem, hogy meglehetősen volna akadályozni a kommunizmust, ha a hivatalnokok ott hagyták volna helyeiket.

Ezt rosszakaratu támadásnak beállítani, ahhoz olyan erkölcs kell, amilyent a miniszter ur reprezentál. (Óriási nagy zaj az egész házban.)

Felkiáltások a kisczardapárton és a ke-

reszténypárt egy részén: *Micsoda beszéd, Halatlant! Rendre, rendre!*

Reich Richard: Igen kinyitottak a szemek!

Rupert Rezső: Persze, ez az erkölcsösebb kormányrendszer.

Budavári László: Ugy van, ez az.

Gád Gaszton: teljes erővel csejget és kéri a képviselőket, hogy maradjanak csendben, amíg elnöki enunciacióját megteszi. A nagy zajban azonban szavait alig érteni.

Kerekes Mihály: Börtönbe küldtek embereket ugyanazért. Ne üldözzenek akkor másokat sem!

Az elnök tovább csejget és minthogy nem tudja helyreállítani a rendet, az ülést felfüggeszti.

Gyavaságnak minősitem . . .

Rövid szünet után **Gád Gaszton** elnök újból megajítja az ülést és rendreutasítja **Sándor Pált** a használt kifejezésért.

Hegyeshalmy Lajos kereskedelemügyi miniszter: *Helyes.*

Tomcsányi Vilmos Pál igazságügyminisz-

ter: *Gyavaságnak minősítet azt, hogy a képviselő ur a mentelmi jog védelme alatt sérteget.*

Felkiáltások a jobboldalon: *Helyes.*

Sándor Pál: Az elnök ur enunciacióját a szívemre veszem és sajnálatomat fejezem ki, hogy elragadtattam magamat.

A szénellátás és a decentralizáció

Ezután áttértek az indemnítási vitára.

Perlaky György válaszol **Sándor Pál** tegnapi beszédére, aki sürgette a szénkormánybiztosság megszüntetését. Ha ez megtörténne, — mondotta — akkor a szén ára a világpiacra érne el, ami csak a közép- és alsóbb osztályok számára válna elviselhetetlenné. Azonkívül tönkretenné a kisipart. Hogy különböző bányákban a termelési költségek eltérőek, az mindenki előtt világos, aki egy kissé ért a bányák feltarásához. A kormányban mindenestre mindent el kell követni, hogy a belöldi széntermelést fokozza, de emellett tartalekről is kell gondoskodnia, amelyet csak külföldi

szénbehozattal lehet biztosítani. Ereky képviselő urnak azon véleményével szemben, amely szerint hibáztatja a kormányt, hogy az egyes bányáknak adott engedélyeket amortizációnak tudta be, ő helyesli a kormány által követett eljárást. Igen kívánatos, hogy a kormány többi akciója is, amelyet hasonló céllal indított meg, szintén eredménnyel járjon. A pénzügyminiszter ur a takarékoságot is említette. Ezt csak úgy lehet elérni, ha egyszerűsítjük a közigazgatást és a vidéki hatóságokat szélesebb hatáskörrel ruházzuk fel, már az ügyek sürgősebb elintézése végett is. Az indemnítási törvényjavaslatot elfogadja.

A sajtótörvény végrehajtása

Balla Aladár: Kállay Tibor pénzügyminiszter programja elődjével szemben haladást mutat. Javára írja, hogy az adófelemeléssel akarja az állam bevételeit fokozni, azonban számlájára írja, hogy ugyanazokon a nyomokon jár a vagyonváltság kezelésében, mint Hegedüs Lóránt. Ezt a nemzeti vagyon elpocsékolásának tartja. A közszabadságok kérdésével foglalkozva, kijelenti, hogy egyes jogokat igazságtalanul kezelnek. A sajtótörvények

végrehajtásában kifogásolja, hogy a kormány megengedi a hatóságoknak a kolportáže jogának esetleges megszüntetését. Nem mondja, hogy a cenzura eltörlése legyen helyes és hogy a sajtó azt írhasa, amit akar, de kifogásolja, hogy a parlamenti tudósítások hézagosságok legyenek, sőt a valósággal ellentétbe kerüljenek. Határozati javaslatot nyújt be, amelyben a kormány kivételes hatalmának megszüntetését kéri.

A restauráció nem biztosítja az integritást

Ezután a Habsburg-kérdéssel foglalkozik. Két felfogás áll szemben egymással. Az egyik szerint a nemzetre visszaszállt a szabadkirályválasztás joga, a másik pedig a legitimista álláspont, amely azt mondja, hogy az 1918. okt. 30. óta történtek érvénytelenek, IV. Károly király ma is egyetlen törvényes királyja az országnak. Akik a szabadkirályválasztás alapján állanak, azok hivatkoznak IV. Károly

személyes tényeire és akadályozó tárgyi okokra. — **A Habsburgok visszatéréseivel Magyarország integritását biztosítani nem lehet.** Hogy a Habsburgok visszajövetele milyen veszedelmet jelent, azt a közelmúlt eseményei a legjobban bizonyítják. A nemzeti demokrácia terén fogjuk csak nemzeti integritásunkat biztosítani. Az indemnítást nem fogadja el.

A földreform és a házhelyek

Elnök ezután napirendi javaslatot tett, amelyet a Ház elfogadott. E szerint a Ház legközelebbi ülését dec. hó 29 én tartja.

Ezután **Dródy Győző** interpellálja meg a földmivvelésügyi minisztert és belügyminisztert. Kitejti, hogy a házhelyek kiosztásának rendezése lassu tempóban halad. Kérde a minisztereket van-e tudomásuk arról, hogy a földreformmal és a házhely törvénnyel szemben bizonyos közigazgatási, de különösen csendőrségi szervek törvényellenes cselekedetekre ragadtatják magukat és az igénylők értekezleteit szétesztik; továbbá, hogy hajlandó-e a miniszterek rendeletet kibocsátani, amelyben a közigazgatás minden szervének figyelmét felhívják a törvények tiszteletben tartására és hajlandó-e a renitenseket fegyelmi eljárás alá vonni.

Máyer János földmivvelésügyi miniszter válaszában kifejti, hogy a kormány el van határozva, hogy a törvénynek érvényt szerezzen és az alárendelt közigazgatási szerveket minden eszközzel kényszeríteni fogják a törvények betartására. Felhívja a képviselőket, hogy ha konkrét panaszai vannak, juttassak el hozzá, hogy a legszigorubb eljárást megindíthassa. A

rendelet kibocsátását nem tartja szükségesnek, mert a törvényekhez ugys mindenkinek alkalmazkodnia kell.

Dródy a miniszter válaszát nem veszi tudomásul, mert szükségesnek tartja az általa javasolt rendeletnek kibocsátását.

Máyer János földmivvelésügyi miniszter újabb felszólalása után a Ház a miniszter válaszát tudomásul veszi.

Elnök ezután kellemes karácsonyi ünnepet kívánva a képviselőknek, az ülést délután fél 3 órakor berekesztette.

— **Az új román kormány felszabadítja a kivitt.** Bukarestből jelentik: Take Jonescu miniszterelnök a következő nyilatkozatot tette a sajtó képviselői előtt: Az új kormány tagjai nem politikusok, hanem szakemberek. A kormány most már minden hivatott tényezőtől elvárja, hogy teljes erejével közreműködik az ország talpraállításán. A kivitt teljesen szabadra teszi, azonkívül módosítja a pénzügyi reform egyes részeit, amelyeket túlzottaknak tart, végül egyszerűsíti az adófizetőkre ránehezedő bonyodalmas formásgokat.

Kegyelem a megtévesztetteknek

A Kormányzó a karácsonyi ünnepekre kegyelmet ad a Károlyi-forrádalom és a kommun megtévesztetteknek. A rendelet a hivatalos lap mai számában jelent meg. **Bethlen István** gróf miniszterelnökhöz intézett levél formájában. A rendelet bevezető soraiiban a Kormányzó kijelenti, hogy a nemzet nyugodt fejlődése, a társadalom békéje egyaránt megkívánják, hogy a hazánkra annyira végzetes forradalmak emlékei feledésbe merüljenek. Kész ezért a szeretet ünnepeinek küszöbén még egyszer bocsánatot hírdetni. Ez az utolsó és azoknak szól, akikről feltehető, hogy megtisztult lélekkel veszik részüket ezentul a nemzet munkájában.

A rendelet szerint kegyelmet kapnak mindazok, akiket a polgári büntető bíróság az elmúlt esztendő közmegmozgalmai keretében elkövetett bűncselekmény miatt öt évi szabadságvesztéssel sújtott. Az is kegyelemben részesül, akinek ügye ugyan még eljárás alatt van, de büntetése előreláthatóan nem lesz nagyobb az ötéves szabadságvesztésnél. Végül pedig nagyobb méltánylást érdemlő esetben kegyelmet kaphat az is, akit a bíróság öt évnél nagyobb szabadságvesztésre ítelt, azonban büntetése nem haladja meg a tíz esztendőt.

A jelenlegi rendelkezés szerint a megkegyelmezés ténye általános és nem egyéni. A végrehajtási utasítás, értesülésünk szerint, már meg is érkezett az ügyészségre. A rendelet végrehajtása sokkal könnyebb, mint a tavalyi, amely tudvalevően a kegyelmikérés elbírálását a büntetőtörvénysszékeken megalkított ugynevezett kegyelmitanácsok hatáskörébe utalta. Most minden egyes fegyházba miniszteri biztost küldtek ki, aki ott az ügyészekkel együtt bizottságot alakít és azonnal szabaddá helyezi a törzskönyv alapján mindazokat, akikre a kegyelmi rendelet felhatalmazott vonatkozhatók. A munka rendkívül gyors és alkalmasint még a karácsonyi ünnepekre a kegyelemre jogosultak legjelentékenyebb része elhagyja a fogházat.

A szabadonbocsájtandók számára vonatkozólag illetékes helyen kijelentették, hogy az körülbelül ezerre tehető. Pontosan nincs megállapítva még, hogy mennyien szabadulnak ki, de az előzetes becslések szerint Szegeden 200, Márianosztrán 300, Vácson 300 és a gyűjtőfogházban 200 fogvatartott részesül amnesztiában.

Ezek után, mint az igazságügyminiszteriumban közölték, olyan kommunista elítelt, akinek büntetése az öt évet túlhaladja, összesen legfeljebb 100-ra tehető, ezek közül is sokan fogják később az egyéni elbírálások során amnesztiában részesülni. Ha a vizsgálat megállapítja, hogy azt a bűncselekményt, amelyért elítélték, felsőbb parancsra vagy ellenállhatatlan kényszer folytán cselekedték, akkor külön bizottság fog összeülni, amely az amnesztiában való részesítésre vonatkozólag dönteni fog.

A luteránus lelkészválasztás

Több hónapja már annak, hogy **Materny Lajos** főesperes nyugdíjba ment s így lelkipásztor nélkül maradt a debreceni ág. evangélikus egyház.

Az egyházi közgyűlés meghirdette a lelkészi állásra a pályázatot, amelyre 9 lelkész nyújtotta be pályázatát. A közgyűlés a pályázók közül hármat, **Rédey** Károly nagykarolyi, **Wietorisz** László menekült brassómegyei és **Farkas Győző** budai lelkészt jelölte ki s ezek közül választotta volna meg az új lelkipásztort. Mindhárom jelölt megtartotta a próbaszónoklatot is.

Rédey Károly nagykarolyi lelkész a napokban bejelentette a debreceni egyház vezetőinek, hogy a pályázattól visszalép. Visszalépésének okát nem közli.

Amint beavatott forrásból értesülünk, **Rédey** elhatározása szilárd s azt nem hajlandó megváltoztatni.

A lelkészválasztó hívek bizalma **Farkas Győző** budai vallásánár felé fordul s az ő megválasztása biztosra vehető.

Kedves Szerkesztő Ur, nem merek már hazamenni, mert ahány asszony, leány, fehérnő van a közelben, szomszédokban, szobacikák, szakácsnők, dadák, mind azzal fogadnak, hogy irjak már panaszos levelet a tojás ellen is, mert azt már még sem lehet kibírni, miszerint 12 korona a tojás ára, sőt van olyan Istentől elrugaszkodott kofa is, amelyik nem restel 14 egész koronát elkérni egy zaptojásért. Sőt mi több, a férfinép ebédutáni témája is a tojás körül forog, sőt a partnerem a tanum, hogy a legutóbbi bálon is a tojásdrágaságról csevegünk szerelmesen. És kedves Szerkesztő Ur, hiába mondom, magyarázom, hogy világot sem a kofa az oka a drágaságnak, sem a kormány, sem az időjárás, hanem egysegyedül a szerencsétlen *tyúk*, tessék képzelni, kedves Szerkesztő Ur, — ilyen vakmerőség — de nem hiszik el nekem. S azt is felhozzák a panaszosok, kedves Szerkesztő Ur, hogy ha ilyen kimondhatatlanul nagy ur lett a tojás, miből csináljanak karácsonyi kalácsot, süteményt, hiszen ahhoz is sok tojás kell. Kedves Szerkesztő Ur, mielőtt boldog karácsonyi ünnepet kívánnék, tiszteletteljesen megkérdem, áll-e még az a nóta, hogy: „Három tojás rántotta, kis angyalom!” Tisztelettel egy árdrágító.

Radiórokkantak, hadiözvegyek gyermekei, kik már betöltötték a 14—16 évet, alkalmzatásuk végett jelentkeznek a Hadróá irodájában.

Az olasz kormány nem hajlandó a szovjet-kormányt elismerni. Rómából jelentik: A szocialisták megkísérelték a kamara szerdai ülésén, hogy az orosz kereskedelmi egyezmény megkötése alkalmából rákényszerítsék a kormányt az orosz szovjetkormány hivatalos elismerésére. *Deila Doretta* márkai külügyminiszter kijelentette, hogy ebben a kérdésben az olasz kormány semmit sem tehet a szövetségesek hozzájárulása nélkül, az elismerés egyébként is csak biztosítékok eltelésén történhetik meg. *Bonomi* miniszterelnök a kormány orosz politikájára nézve felvetette a bizalmi kérdést, mire a kamara 220 szavazattal 86 ellenében bizalmat szavazott.

Csak karácsony után jöhetnek haza a tuzsok. Főhivatalosan jelentik: A honvédelmi miniszter hön óhajtotta, hogy a második tuzszállítmánnyal hazaérkezett hadifoglyok a karácsonyi ünnepeket családjaik körében tölthessék és minden intézkedés megtörtént arra, hogy a leszerelő tábor megfeszített munka mellett, a leszerelést a mai napig elkészítse. Ma éjjel érkezett jelentés szerint a szállítmányban újabb komoly ragály megbetegedés fordult elő, ennél fogva a legnagyobb óvatosságra van szükség. A szállítmány továbbra is egészségügyi vesztézar alatt marad, sőt épen az ország közegészségügyi állapotára való figyelemmel még hozzátartozóknak sem engedik meg, hogy a táborba beléphessenek.

Állampénztár Derecskén. A m. kir. pénzügyminiszter Biharvármegye Derecske községében 1922. évi január hó 1-vel m. kir. állampénztári kirendeltséget állít fel. A pénzügyi közigazgatás szempontjából újévtől kezdve a debreceni m. kir. pénzügyigazgatóság alá tartozó állampénztári kirendeltséghez az ezidőszerint a belettyóújfalui állampénztár kerületébe beosztott Derecske, Hajdubagos, Hosszupályi, Konyár, Monostorpályi, Sáránd, Tépe, Álmosd, Kokad, Nagyléta, Ujléta, Vértés és Bagamér községek fognak tartozni.

Kereskedő ifjak bálja. A Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete 1922. évi január 8-án zártkörű táncestélyt rendez az Arany Bika disztermében. Az egyesület vezetőségének fáradszorgalmára arra enged következtetni, hogy a kereskedő ifjuság bálja minden tekintetben meg fog felelni a hozzá fűzhető várakozásnak, mert 400 tagból álló rendezői gárda fáradszorgalmára, hogy az estélyt feledhetlené tegye. Akik meghívót tévedésből még eddig nem kaptak, forduljanak Kubinyi Bélához, a Kardoss László cégnél.

Hagyma kilogrammonként 18 koronáért korlátlan mennyiségben kapható Vár-utca 1. és Hunyadi-utca 26. szám alatt levő fiókárudánkban. *Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetke*

GRECKÓ karácsonyi képvá ár Méliusznál.

A város ingyen szállítója. A városi tanács tegnap délután a szegénysorsu halottaknak a kórházi hullaházba való szállítására nyilvános szóbeli versenytárgyalást tartott. A versenytárgyalást délelőtt 11 órakor nyitotta meg dr. *Tóth Emil* tanácsnok elnök, jelen voltak Kondor Kálmán főszámvevő és dr. *Miszi Károly* városi ügyész, azonkívül a debreceni temetkezési vállalatok képviselői. A versenytárgyalás a lehető legsimábban kezdődött, a kikialtási ár egyenként 90 korona szállítási díj volt. Mindössze csak két temetkezési vállalkozó képviselője licitált. Az egyik temetkezési vállalkozó már 30 koronánál tartott, amikor *Ekly József*, a Dankó temetkezési vállalat tulajdonosa felállott és kijelentette, hogy a város egész területén, beleértve a tanyákat is, a szegény halottaknak a kórházi hullaházba való szállítását, a szegényalap javára díjtalanul hajlandó elvállalni. A valóban dicsérendő és nemes ajánlat folytán dr. *Tóth Emil* tanácsnok az árverést berekesztette.

Adomány. Hadirokkantak, özvegyek és árvák Nemzeti szövetsége részére *Kovács Pál* 1000 koronát, *Sándor József* 75 koronát és egy doboz cigarettát juttatott el. Fogadják érte hálás köszönetünket. *Hadróá vezetőség.*

„Burgenland” megszűnik. A *Berliner Börsen Courier* a Sopronban és környékén megtartott népszavazásról írva, megállapítja, hogy ez a népszavazás tulajdonképpen a Burgenland végét jelenti. A magyar Sopron és környéke ugyanis az északiról délre elnyúló országrészt jóformán kettéhasítja és a vasutvonalat eltépi. Ausztria eleinte önálló tartománynak szánta Burgenlandot. Ezzel a szóval legelőször *Renner* kancellár élt. Ő gondolt arra, hogy arra a területre, amelyen Pressburg, Eisenburg, Wieselburg, Oedenburg van, legjobban illik a — Burgenland. E Burgok közül azonban egyetlen egy sem jutott Burgenlandnak, ennél fogva ennek az elnevezésnek semmi értelme sincsen többé. — Az osztrák kormány még nem határozott ebben az irányban, de igen valószínű, hogy revízió alá veszi azt a törvényt, a mely Nyugat-Magyarországot önálló tartománnyá tette. Az északi részét Alsó-Ausztriához fogják csatolni, míg a déli rész Stájerországnak jutna. Ezzel azután a Burgenlandról szótt szép osztrák álmok utolsója is szétfoszlik.

Az új közlemezési miniszter Debrecenben. A polgármesteri hivatalhoz tegnap érkezett meg *Térffy József* államtitkár leirata, melyben bejelenti azt, hogy az Országos Közlemezési Tanács és a közlemezési ügyek irányításával megbízott tárcanélküli miniszterre nevezte ki a Kormányzó. A miniszter számít egy a törvényhatósági bizottságnak, mint a város tisztikarának hazafias és odaadó támogatására, hogy a fogyasztó és termelő érdekeinek lehető összeegyeztetésével vele karöltve igyekezni fognak a közlemezés igen nehéz problémáját megoldani s ezzel a köz javát hatékonyan előmozdítani.

Arcképes igazolvány meghosszabbítása a Déli Vasuton. A közalkalmazottak, rendőri közegek, katonai személyek és családtagjaik a Déli Vasuton is kedvezményes áron utaznak. Az igazolvány megszerzése, mint eddig is, úgy történik, hogy a MÁV., illetőleg az illetékes katonai hatóság által kiadott igazolványt a Déli Vasut üzemeltetése egy, az utolsó lapra beragasztott bárcával érvényesíti a kezelésében álló vonalakra is. A MÁV csak december 31-ig fogadja el meghosszabbításra az igazolványt (figyelmeztetésül közöljük, hogy már a 4 éven felüli gyermeknek is szüksége van arcképes igazolványra, eltérően a régebbi uzástól), a Déli Vasut azonban 1922. április 30-ig eszközli a hosszabbítást. Legélszerűbb, ha az igazolványokat 20 korona kiállítás díjjal és választékkal mell kelve minél előbb beküldjük a Déli Vasut üzemeltetésébe (Budapest I. Mészáros-u. 19).

Kis ház jókarban, 950 özl telekkel konyhakertnek kiválóan alkalmas fekete agyagföld Nemes-utca 7. szám (Tócsos kert.) eladó. Értelmezhetni „Hajdubóá” szerkesztőségében délután 6 órakor.

A Fehér Újság karácsonyi száma szombaton a kora délutáni órákban jelenik meg. Ünnepi cikkiről: *Pálffy Béla* apát, *Bessenyei Lajos*, dr. *Szabó Márton*, dr. *Zivuska Jenő*. Költeményeket irtak: *Zivuska Andor Gyula diák*, dr. *Liszt Nándor* és *Marsehalkó Lajos*. Dr. *Haendel* Vilmos külpolitikánk jövőjéről elmélkedik. Az állandó rovatok közül kiemelkedik a 3-as honvédek szerepe a világháboruban. Ebben a számban bucsuzik *Puskás Jenő* a Fehér Újságtól, aki megindítása óta a lap felelős szerkesztője volt. Az érdekes számot a közönség figyelmébe ajánljuk.

Munkavédelmi bizottság. A belügyminiszter leiratot intézett a városhoz, melyben elrendeli a munkavédelmi bizottság felállítását. Az új bizottság felállításának ügye legközelebb kerül a tanács elé.

Hol szórakozhat legjobban Szilveszterkor? Debrecen legkiválóbb színészei közreműködésével az Arany Bika disztermében a DKASE által rendezendő kabaréval, táncokkal és egyéb kitűnő szórakozásokkal egybekötött nagy Szilveszter-estélyen.

A kereskedő tanonciskolában a tanítás miniszteri rendelet értelmében csak január hó 9-én kezdődik meg.

Halálozások. Spitzer Henrikné Horovitz Gizella 28 éves, Györfly Gábor 7 napos, Szabó Anna ref. 2 hónapos, öz. Bende Józsefné Belinyi Borbála r. kath. 85 éves, öz. Weisz Józsefné Weisz Lina izr. 59 éves, Morvai Miklós gör. kath. 4 éves.

Husfűstölés pontosan és kifogástalanul. Zöldfa-utca 3. sz. alatt.

Adomány a püspökladányi Hadróának. *Györi József* sertéskereskedő püspökladányi lakos a Hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák Nemzeti Szövetsége püspökladányi fiókjának 1000 koronát adományozott.

Névjegyek a legolcsóbban, a legszebb kivitelben azonnal készülnek Csáthy Ferenc papirkereskedésében Piac-u. 8. Ujévi naptárak a legnagyobb választékban.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR

Szombaton d. u. 4 órakor: A falu rózsája. Bérletszünetben.

Vasárnap d. u.: Az iglói diákok.
Vasárnap este: Postás fiu és huga.
Hétfőn d. u.: A falu rózsája.
Hétfőn este: A kis király.
Kedden: A fakir. B) bérlet.
Szerdán: A fakir. C) bérlet.

Pintér Dezső, a Csokonai-színház pontos és lelkiismeretesen fáradszorgalmatlan pénztárosa, aki egyben kvalitásos és kedvelt színész is, ma új oldaláról mutatkozik be a publikumnak. A Csokonai-színház ugyanis előadja A falu rózsája, vagy a százsorszép tündérrajzú kegyence című látványos gyermekdarabját s a karácsony délután lelkes közönsége bizonyára meg fogja szeretni, mint író is.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Szombaton d. u. 4 órai kezdettel „A falu rózsája” fantasztikus tündérmese kerül bérletszünetben színre. A már Budapesten 100 előadást ért gyermek darab rendkívüli érdeklődést keltett Debrecenben is. Gyermekeknek ez lesz a legszebb karácsonyi ajándék. Főszerepet *Lukács Julia*, *Egyed Lenke*, *Witth Böske*, *Heltay Andor* játszák.

Nincs kegyelem! (Mesericordia) az *Uranus* szenzációs drámája az orosz forradalomról, karácsony első és másodnapján. Megdöbbentően hatalmas alkotás, mely kitérülhetetlen emléket fog a néző lelken hagyni. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor. Pénztár vasárnap d. e. 10 órától.

Dosztojevszky világhírű regénye az Ördögök 6 felvonásban és a Lukullusi lakoma amerikai vígjáték vasárnap az Apollóban 3, 5, 7 és 9 órakor.

Sándor Mátás, egy magyar szabadsághős története, Jules Verne világhírű regénye filmen hétfőn az Apollóban.

"Meteor" mozgóban karácsonyi ünnepeken **Big-Bill-Barry** amerikai világláger és **Baranya felszabadulása** kerül bemutatásra. Jegyelővétel szombaton délelőtt tíz órától.

A világhírű oberammergaui passió játék eredetét mutatja be vasárnapi műsorában az **Uránia** „Az oberammergaui legenda” című filmen 6 felvonásban. Rendkívül megható történet. Elsőrangú látványosság! Azonkívül: „Dario” a kéznélküli törpe. Vig jelenetek. „Egy makrancos hölgy.” Vigjáték. Előadások d. u. 3, 5, 7, 9-től Rendes helyárak! Utalvány nem érvényes.

Ma szombaton az Urániában nincs előadás!

Az oberammergaui legendát a világhírű passió játék eredetét nézze meg okvetlen vasárnap az Urániában. Hétfőn új ünnepi műsor!

SPORT

A KAC-ügy a fegyelmi bizottság előtt. Megkezdődött a fegyelmi pör, amelyet az emlékeztető Hungária-úti botrány miatt indított az MLSz fegyelmi bizottsága. Három kispesti játékos szerepel vádlottként Schissler József, a megvert football bírő panasza alapján: Stallmach József, a KAC középső fedezete, aki állítólag elsőnek emelt kezét a pályáról távozni készülő bíróra, Eisenhoffer József a KAC válogatott balsszekötője, aki ellen az a vád, hogy többször megrugta Schissliert és Raix Jenő fedezetjátékost, aki megfenyegette a bírót. A tegnapi tárgyaláson Eisenhoffer nem jelent meg, mire a fegyelmi bizottság határozatilag kimondta, hogy ha újabb idézésre sem jelenik meg, akkor bebonyvitottnak veszi a bírő jelentését és örökre eltiltja Eisenhoffert a

játéktól. Rendkívül izgalmas volt Stallmach kihallgatása, mert Kálmán Béla határbíró szemébe mondta a tagadó Stallmachnak, hogy ő kezdte az ütlegetést. A fegyelmi bizottság több tanu kihallgatását rendelte el és addig is felfüggesztette Stallmach játékjogát. A tehetséges ifjú játékos könnyes szemmel távozott. A szintén kihallgatott Raix járt még a legjobban, mert mindössze egyhónapos kitiltással szabadult.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Forgács István
művész
Bádogos-u.

Bélyeggyűjgyár
és vésőintézet
PAULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1365.

A hatósági kenyér kiszolgáltatása.

A hatósági lisztellátásban részeseülők havonként hat kiló lisztet kapnak. Ezt a lisztmennyiséget egynegyed részben nullás, egynegyed részben főző, egynegyed részben buza-kenyér, egynegyed részben rozslisztben kell kiszolgáltatni. Aki a buza-kenyérliszt és rozsliszt helyett hatósági kenyeret akar igénybevenni, összes lisztkenyveivel és rendőri bejelentőlapjával jelentkezzen a lisztirodában (Csapó-u. 15.), ahol megjelölik azon lisztkenyveit, amelyekre csak kenyeret lehet vásárolni. — A többi lisztkenyveire, amelyet a lisztiroda megfelelő lepecsételéssel szintén meg fog jelezni, csak nullás és főzőlisztet lehet vásárolni. A hatósági péküzlet (Csapó-u. 15.) január elsejétől fogva csak olyan lisztkenyvekre fog kenyeret kiszolgáltatni, amelyekre a lisztiroda azon megjelölése, hogy arra csak kenyeret lehet vásárolni, rá van bélyegezve.

Azokra a lisztkenyvekre, amelyek csak nullás és főzőliszt vásárlására lesznek érvényesek, a havi hat kilós lisztfejladagot felerészben nullás, felerészben főzőlisztben lehet megvenni bármelyik hatósági lisztelárusítással megbízott kereskedőnél. Az ilyen lisztkenyvekre a kereskedőnek kenyérlisztet kiadni nem szabad, mert a lisztkenyv tulajdonosa az öt megillető kenyérlisztet hatósági kenyér alakjában veszi igénybe.

Azokról a lisztkenyvekről, amelyek csak nullás és főzőliszt vásárlására érvényesek, a kereskedők külön nyilvántartást tartoznak vezetni.

A nehéz testi munkásokat megillető pótlisztjegyre kenyeret vásárolni nem lehet.

Tájékoztatás végett ismétellen közöljük a következőket:

A havi lisztfejadvány hat kiló, vagyis hetenként 140 deka. Ebből 35 deka nullásliszt, 35 deka főzőliszt, 35 deka buza-kenyérliszt és 35 deka rozsliszt. Azokra a lisztkenyvekre, amelyek csak kenyér vásárlására érvényesek, hetenként két kiló kenyeret lehet vásárolni. Azokra a lisztkenyvekre, amelyek csak nullás és főzőlisztre érvényesek, hetenként 70 deka nullás és 70 deka főzőlisztet lehet vásárolni. A kereskedőnek a buza-kenyérlisztet és rozslisztet összekeverni, vagy a kiszállítás alkalmával egy csomagba összeönteni tilos.

A nehéz testi munkásokat megillető pótlisztjegyre havonként egy fél kiló nullás, egy fél kiló főző, egy fél kiló buza-kenyérlisztet és egy fél kiló rozslisztet lehet vásárolni.

A hatósági liszt kilónkénti árai a következők: nullásliszt 22 kor., főzőliszt 15 kor., buza-kenyérliszt és rozsliszt 6 kor. A hatósági kenyér egyenlő arányban kevert buza-

nyérlisztből és rozslisztből készül. Ezek az árak papírcsokó nélkül értendők.

A kereskedőnek ezeken az árakon felül sem forgalmi adó, sem semmiféle címen semmit felszámítani nem szabad.

Debrecen, 1921 december 23.

Közelelmezési ügyosztály.

Aranyért, Ezüstért
budapesti magas árakat fizetek
Kramer Simonffy
utca 17.

A tőzsde

Magyar korona: 82 1/2.

A mai napon vontatott üzletmenet hatása alatt a tőzsde kedvetlenül és vontatottan nyitott. — Egyedül a vegyespiacon volt élénkség. A tőzsdeidő folyamán az egész vonalon a hangulat barátságossá vált az üzlet megelégnél és az összes papírok a nyitási kurzus felett zártak, sőt egyes értékeknek jelentékeny árnyereségek is fordultak elő. A kuliszban bécsi számlára nagyobb tételeket vásároltak Salgóban, Rimában és Allamvasutban, amelyek 200—300 koronával javultak. A bankpiac esendes. A malompiac megelégnél és külön-

sen Borsod-Miskolci és I. Budapesti gőzmalomot keresték. Viktória jogban is élénk üzlet volt. A szénpiac szintén barátságos és az érdeklődés elsősorban Kóhó és Altalános község felé fordult.

Budapesti zárlat.

Magyar hitel 1810, Osztrák hitel 900, Angol-Magyar 735, Leszámláló bank 720, Magyar-Olász 306, Jelt hitelbank 285, Hazai bank 665, Salgó 5900, Rimauurányi 2620, Közúti 940, Déli vasút 1200, Allamvasut 3260, Keresk. bank 6950, Általános takaréksz. 990, Pesti hazai 24250, Borsod-miskolci 3350, Concordia 2225, Budapesti gőz. 5900, Gizella 2500, Hungária 2275, Viktória 14300, Beocsi 6300, Kóhó 4925, Általános község 10675, Urkányi 5800, Adria 6600, Atlantic 7860, Levante 7400, Trust 1925, Gans Danubias 33500, Ganz villamos 5600, Lipták 504, Magy. ac 12625, Schlick 1070, Wörner 630, Brassói 3450, Izzó 5400, Spodium 2550, Hazai faterm. 2925, Klotild 3225, Erdő 980, Nasici 17350, Neuschl Licht 710, Orsz. fa 1080, Telefon 4275.

Valuták.

A valutapiacra a magasabb zürichi jegyzés ellenére szilárduló volt az irányzat, amennyiben az üzlet tőzsdei közönsége előre exkomptálja a jövőben történő berlini vásárlásokat, abból a helyzetből kifolyólag, hogy a nemzeteknek nem adták meg a moratoriumot és így nyugati pénzeiket fognak vásárolni. A balkáni valuták közül a lei lauhult. Az osztrák korona tartott volt. Legnagyobb üzlet volt dollárban, márkában és a nyugati valutákban. A szokol szintén szilárd volt. A márka gyengült.

Napoleon 2420—2460, Angol font 2625—2645, Dollár 626—636, Francia frank 5125—5175, Márka 355—65, Lira 2725

—2775, Osztrák kor. 1050—1150, Rubel 4450—4550, Lei 520—530, Szokol 850—860, Svájci frank 12150—12250, Korona dinár 905—915, Lengyel marka 1900—2000.

Zürich zárlat: Berlin 270, Holland 188, Newyork 513, London 2146, Paris 4050, Milánó 2265, Brüsszel 3985, Prága 710, Budapest 82 1/2, Zágráb 196, Bukarest —, Varsó 18, Bécs 20, Osztrák bélyegzett 11.

Terménytőzsde.

A terménytőzsde irányzata ma általában szilárdnak mondható. Buza és kenyér magvak megszilárdultak. Arpa és zab változatlanok. A buza 10, a rozs 20 fillérel drágult. A repce hivatalos árfolyamát 100 fillérel csökkentették.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 2185—2210, fehérmegyei 2175—2200, pestmegyei 2175—2200, rozs 1420—445, takarmány arpa 1750—1875, sörárpa 1750—850, köles 1500—1600, zab 1425—450, tengeri 1850—875, ropce 28—29, Korpa 1050—1075.

Sertésjelenés. Zárt vásári maradvány 80, érkezett 6, eladott 42.

Szabadvásári maradvány 520 sertés, érkezett 261 sertés és 161 malac. Eladott 23 sertés.

Árak zsirtertés fiatal nehéz 75—82, könnyű 70—75.

Dollárt

Simon György DEBRECEN
Kossuth-u. 11.

A legalkalmasabb karácsonyi ajándék

az elismert kiváló minőségű

Salamander cipő!

Nagy választék: utcai-, alkalmi- és házi cipőkben olcsó árak mellett.

Cipőtársaság

Debrecen, Plac-u. 22.

Fiókok: Budapest, Wien, Triest, Milánó, Zürich, Prága, Berlin, München, Hamburg, Köln, Stuttgart, Amsterdam, Zágráb, Rotterdam stb.

NAPI HIREK

oo

Karácsonyi istentiszteletek:

Ma, Karácsony szombatján délután 5 órakor a Kossuth utcai templomban karácsony esti áhitaton prédikál Uray Sándor lelkész.

Első nap:

Az ev. ref. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál Dr Baltazár Dezső püspök, ágendázik Varga Ferenc s. lelkész. délután 5 órakor prédikál Gábor András s. lelkész. Kistemplomban: délelőtt 9 órakor prédikál Szele Györgylelkész, ágendázik Erdélyi Sándor s. lelkész, délután 2 órakor prédikál Konrad Zoltán s. lelkész. Kossuth utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Dr Révész Imre lelkész, ágendázik Kiss Andor s. lelkész, délután 5 órakor prédikál Mezei Béla vallásitanító-lelkész. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor prédikál Baja Mihály lelkész, ágendázik Gábor András s. lelkész, délután 2 órakor prédikál Kiss Andor s. lelkész. Ispóty-templomban délelőtt 10 órakor prédikál Boér Károly vallásitanár, ágendázik Varga Jenő s. lelkész. délután 2 órakor prédikál Varga Jenő s. lelkész és urvacsorát oszt.

Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál Molnár Ferenc vallásitanító-lelkész. délután 2 órakor prédikál Varga Ferenc s. lelkész.

Városi szegényházban délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Konrad Zoltán h. lelkész.

Pallagi Gazdasági Akadémián délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Uray Sándor lelkész.

Nyilastelepi elemi iskolában délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Mezei Béla vallásitanító-lelkész.

A rom. kath. templomban, holnap, Karácsony elsőnapján: hajnali mise, fél 7, 7, háromnegyed 11 és fél 12 órakor csendes sz. misék. 10 órakor nagy sz. mise, utána szent beszéd. — Délután fél 4 órakor vecsernye, utána szent beszéd. Ünnepeket másnapján ünnepi rend.

— **A Hajdúföld ünnepi száma.** Karácsonyi számunk bő terjedelemben és változatos tartalommal vasárnap reggel a rendes időben jelenik meg. Helybeli t. előfizetőink ugyanakkor kapják kézhez a „Hajdusági Képes Naptárt“, teljesen ingyen. Aki a naptárt nem kapná meg, forduljon reklamációval a kiadóhivatalhoz. Vidéki előfizetőinknek közvetlenül az ünnepek után postán küldjük meg a naptárt, úgy hogy még ez év folyamán minden előfizető kézhez veszi.

— **Miskolczi főispán budapesti utjáról.** Miskolczi Lajos főispán, aki néhány napot a fővárosban töltött, hivatalos utjáról csütörtökön este visszaérkezett. A főispán munkatársunk előtt elmondta, hogy a népjóléti miniszter Debrecen város több szociális és népjóléti intézmény számára kisebb-nagyobb államsegélyeket utalt ki, amelyek még január 1-ig megérkeznek. A segélyezett intézmények közül a népjóléti miniszter a városi népkonyhának a folyó évre 60 ezer korona államsegélyt utalt. A politikai helyzetet illetően a főispán úgy nyilatkozott, hogy a politikai helyzet szilárd és napról-napra közeledik a végső kibontakozás felé. Budapesten a rend és nyugalom a legpéldásabb, ünnepi hangulat uralkodik mindenfelé.

— **Bernát István Révész Imréről.** A „Magyarság“ fővárosi napilap pénteki száma vezércikkben számol be Révész Imre dr nagynevű lelképásztorunknak a Keresztény Egységről tartott négy prédikációjáról. A négy egyházi szónoklat a helybeli Keresztény Nemzeti Liga kiadásában jelent meg, s valóban egyik fénypontja a Liga ez évi munkásságának. Bernát István találóan írja, hogy Révész megérdemelné azt, hogy feleljen neki a katolikus táborból és a sorokból kivesszük, hogy erre a szerepre Prohászka Ottokár dr nagynevű püspököt kíváná. Magunk részéről csak annyit, hogy egy ilyen helyről jövő, megértő válasz volna legszebb jutalma Révész működésének, egységsmind legértékesebb és legértékesebb eredménye a keresztyén egységért folytatott nemes munkának.

— **A tb. főjegyző a hivatalában.** Dr Vargha Elemér tb. főjegyző, aki néhány nappal ezelőtt hivatalos ügyek intézésére a fővárosba utazott, tegnap este Budapestre visszaérkezett.

— **Házasságkötések.** Schwartz Ferenc utazó—Lichtmann Erzsébettel, Rosenfeld Dezső bórkereskedő—Grósz Teréziával, Majoros József m. kir. vonatképező—Kálmán Eszterrel, Lőrinc János kerékgyártómester—Szilágyi Erzsébettel, Schönfeld Péter férjiszabó—Steiner Katalinnal.

— **Ujabb letartóztatások a dohányraktári lopás ügyében.** A dohányraktári szenzációs lopás ügyében nagy fordulat állott be. — Ugyanis Preineszberger Jenő vizsgálóbíró elfogató parancsot adott ki Papp Tamás dohányjövédéki főtisztviselő, Nagy Sámuel volt trafikós és Weisz Márton kereskedő ellen. Nevezetteket tegnap délelőtt a detektívek lakásukon tartóztatták le s már megtörtént kihallgatásuk is. Papp Tamás ellen az a gyanu, hogy Kurucz Józseffel egyetértésben lopkodták a portorikó szivarokat s azokat orgazdák útján értékesítették. Nagy Sámuel és Weisz Márton vásárolták nagyban a lopott szivarokat abban az időben, amikor legitim uton nem lehetett szivarokhoz jutni, de az utcán uton-utfélen vásárolták ezt az embereket. — Az orgazdák és tolvajok nagymennyiségben helyezték el szivart és dohányt Budapesten is és így alighanem sok büntársuk jár még szabadon. A kinestárnak okozott kár meghaladja az egy milliót koronát.

— **Cukorkaárusítás és fényképezés karácsony első napján.** A kereskedelemügyi miniszter kivételesen megengedi, hogy a folyó hó 25-re eső vasárnapon cukorka, száraz cukrászsütemény, mézeskalács és szeszt nem tartalmazó üdítő italok a kizárólag ezeknek az árusítására berendezett üzletekben az ország egész területén reggel 7 órától, a szombatira nézve megállapított záróráig árusításának, továbbá, hogy a fényképezés iparban csupán a fényképfelvételekkel és a negatív képek előállításával kapcsolatos munkák délelőtt 10 órától este 6 óráig végezhető legyenek.

Egy hizott ellenében két sovány sertés

Szabad a füstölthús és szalámi kivitele

Budapest, dec. 23. A Közélelmezési Tanács albizottságának tegnapi ülésén tisztázódott a sertéskivitel kérdése.

Az a megállapodás jött létre, hogy *importált hizott sertések ellenében joga van bárkinek sovány sertést az országból kiszállítani.*

A behozott zsirsertések és kivitt sovány sertések arányát 2:1 alapon állapították meg, vagyis *a ki egy hizott sertést hoz be, az két sovány sertést exportálhat.* Ez a megoldás legjobban megfelelne a gazdáknak is, akik szűkében vannak a takarmánynak és nem tudják az állatokat felhizlatni. Viszont elveszik az akció monopólium jellegét, mert a ki megbízható, az a Közélelmezési Tanács javaslata értelmében hizott sertések ellenében engedélyt kaphatna sovány sertések kivitelére.

Másik fontos döntése volt a Közélelmezési Tanács albizottságának a tegnapi ülésén — amelyen egyébként gróf Hadik János elnökölt — a füstölthús, a kolbász és a szalámi előállítását tekintetében hozott határozat. Erre nézve kimondta ugyanis a bizottság, hogy *akik külföldről hoznak be sertést és azt a beföldön szalámiá, kolbász, vagy füstölthúsá dolgozzák fel, azok ezeket a készárukat exportálhatják.*

Ennél az akciónál még nincs tisztázva a tétényi exportvásár kötelező használata. Az albizottságban hangsúlyozták, hogy az ilyen célra behozott és feldolgozott sertéseket igazán nem szükséges levágás és exportálás céljából Nagytéténybe szállítani, mert a mint ezeket az állatokat a feldolgozás céljára levágják, állati betegségeket már amúgy sem terjeszthetnek.

A további tárgyalások folyamán az is kiderült, hogy az utolsó napokban a budapesti sertésvásárokon jelentős mennyiségű sertést vásároltak állítólag az állam részére, amit kiviteli szándékkal már Nagytéténybe szállítottak.

FELTETLEN tekintse meg a MIMOZA VIRÁG SZALON KIRAKATÁT. KOSSUTH-U. 11. (Bejárat a kapu alatt.)

— **Menekült gyermekek karácsonyfa-ünnepe.** A Debrecenben lakó szegény menekült gyermekek karácsonyi megajándékozására a helybeli menekültügyi kirendeltség nagyszabású társadalmi akciót indított, mely teljes sikerrel járt. Menekült diákokból, diákkisasszonyokból, a Székely Tarsaság hölgyeiből és más nemes-szívű urleányokból alakított gyűjtőbizottságok felkeresték a város tehetősebb polgárait, különösen a kereskedőket szeretetadományok gyűjtése végett. A begyűlt adományok szétosztása tegnap d. e. 11 órakor történt meg a menekültügyi kirendeltség helyiségében, hol 130 gyermek részesült ez alkalommal karácsonyi ajándékban. A szüleik és tanítóik vezetése alatt megjelent gyermekekhez dr Darkó Jenő kirendeltségi vezető intézett buzdító beszédet, melyben a szeretet nagy ünnepén a haza iránt való áldozatos szeretetet kötötte különösen a gyermekek lelkére. Majd a gyermekek nevében egy kis elemi iskolás fiú, Gál Lajos mondott köszönetet mindazoknak, akik a karácsonyfa-ünnepély rendezésében részt vettek. Ezután az adományok kiosztása következett. Minden gyermek kapott valami ruhaneműt, játéktárgyat, taneszközöket és egy-egy darab ünnepi kalácsot. A menekült gyermekek boldogan vették haza a Jézuska ajándékait, hálásan gondolva azokra a jószívű debreceni polgárookra, akik a sok nélkülözéstől kisírt szemekbe ezúttal az öröm könnyeit varázsolták.

— **A miskolci verekedő zsidó diákokat kicsapták.** Ismeretes az az országsszerte méltó felháborodást keltett eset, amely a miskolci kir. kath. főgimnáziumban történt néhány héttel ezelőtt. A gimnázium zsidó tanulói ugyanis előzetesen összebeszélve, botokkal és boxerekkel megtámadták néhány mit sem sejtő keresztény kollégájukat és a védtelen diákokat — főlényes tulerőben lévén — orvul összeverték. Mint a hivatalos lap közli, a kultuszminiszter most a támadásból kifolyólag Glück Károl VIII. és Friedmann Arthur VII. osztályu tanulókat azért, mert néhány tanuló társukat felekezeti gyűléstől, előre megfontoltan, súlyosan bántalmazták, az ország összes középiskolaiból kizárta.

— **A rendőrség felhívása.** A rendőrség egy nagy bűnyüggel kifolyólag több bűnjelt foglalt le, amelyekről megállapítható, hogy lopott holmik. A rendőrség felhívja a károsultakat, akik az alatt felsorolt holmikban sajátjukra ismernek, hogy a holmik megtekintése végett jelentkezzenek a rendőrségen a detektívcsoporthoz, a II. emeleten Rózsa Miklós csoportvezetőnél.

A bűnjel holmik a következők: Két ággyerítő egyik oldala bordószínű, szélén zöld virágokkal, másik oldala ennek ellenkezője, zöldszínű bordószínű virágokkal, egy fehér damaszt asztali abrosz, ócska lábravaló és ing monogram nélkül s végül egy ócska foltos ággyerítő.

— **A pótdókulcs.** Szegszárd és Nyíregyháza polgármesterei tegnap táviratot intéztek Debrecen városhoz, melyben az 1922. évi városi pótdó kulcs iránt érdeklődtek. A városi tanács az érdeklődésre még a tegnapi nap folyamán táviratban válaszolt és közölte, hogy a pótdó kulcsot a közgyűlés még nem hagyta jóvá.

— **Jugoszláviában betiltották a magyar szindarabokat.** A jugoszláv igazságügyminiszternek új rendelete jelent meg, amellyel Jugoszlávia egész területén betiltotta a magyar nyelvű szindarabok előadását. Ugyanez a kormányrendelet felszólítja a magyar színészeket, hogy a belgrádi, ujjonnan létesített Szinművészeti Akadémián két éves tanfolyamot végezzenek.

— **A városi képtár** (Füvészkert-u. 2.) vasárnap, karácsony első ünnepén zárva marad, de hétfőn, ünnep másodnapján nyitva lesz délelőtt 10—11 óráig s a régi olasz, németalföldi, német és francia mesterek remekait, valamint a legkiválóbb magyar művészek alkotásait díjtalanul tekintheti meg a közönség. Ugyanott van kiállítva Déri Frigyesnek, Debrecen mecénásának márvány mellszobra Strobl Alajostól.

— **Hadigondozottak karácsonyi kalácsa.** A Hadigondozó iroda a „Hadröa“ nemzeti szövetségével egyöntetűen minden hadigondozottak f. hó 21—24 napon lisztet oszt.

A bankok és a hirszolgalat

Foglalkoztunk már a „Hajduföld” hasábjain ezzel a nagy port felvert ügyel, melynek egész közgazdasági életünkre kihatása van.

Megelégedéssel konstatajuk, hogy felfogásunkkal nem állunk elszigetelten. Legújabbban egyik legnépszerűbb fővárosi lap, a *Nép* ugyanazon felfogással ír a kérdésről, mint amilyenek mi hangot adtunk. Épen azért az alábbiakban ismertetjük a közleményt.

A *Nép* írja: Minden állam igyekszik hirszolgalatát olyan tökéletesre kiépíteni, hogy az úgy belső, mint külső vonatkozásban elsőrendű tényező legyen. Ha a bankoknak a hirszolgalat tökéletesítésével tényleg az a céljuk, amit bevalloztak, számtalanszor alkalmuk lett volna hirszolgalati szervvel közelebbi érintkezést felvenni és annak a tökéletesítését esetleges kívánságaikkal elősegíteni.

A *MTI*-nek meg van ugyanis a fogékony-sága a tökéletesítés iránt és a rádió-hálózat tervbe vételével jóval a *TÉBE* memorandum előtt foglalkozott. Előbb csak bank-érdekekből beszélt a *TÉBE*. Később kijelentette, hogy a híreket mindenkinél tudomására óhajtja hozni és csak a technikai előnyöket akarják, végül azt állították, hogy tulajdonképpen semmiféle előnyt sem akarnak. Ha ez utóbbi igaz, érthetetlen, hogy miért volt a sok előterjesztés a kormányhoz. Önkéntelenül felmerül a kérdés, miért nem követelték ezeket a technikai reformokat a *MTI* részére? A reformok megvalósítása a bank-érdekeltségekkel karöltve, könnyű munka lett volna és a legrövidebb időn belül keresztül lehetett volna vinni, azonban jellemző, hogy az a sajtó, amely a bankoknak saját berendezésű rádió állomása mellett foglalt állást, egyúttal a mostani kormányt is támadja, amiből nyilvánvalóan arra lehet következtetni, hogy a közgazdasági hirszolgalatnak a bank-érdekeltség részére való juttatásával a mostani politikai hatalmi egyensúlyt szeretnék megbontani. Elsősorban tehát anyagi, másodsorban politikai és csak harmadsorban a közgazdaság céljából.

Hogy mit jelent az, ha a hirszolgalati szerv a bank-érdekeltség kezébe menne át, nem kell senki előtt sem magyarázni. Ez a bank-kartell kétségtelenül olyan hatalomra tenne szert, ami az állam belső konszolidációja szempontjából veszedelmes lenne. A rádiót nem csak hirszolgalatra lehet felhasználni, hanem arra is, hogy a 11 bank, amely beadvánnyal fordult a kormányhoz, a maga részére bizottsítsa elsősorban a *tőzsdei árfolyamok* jegyzését. A rádió berendezés jogát pedig csak olyan szerv kaphatja meg, amely tőzsdei üzletek lebonyolításával sem közvetlenül, sem közvetve nem foglalkozik és eddig sem foglalkozott és, amely a rádió berendezést csak hirszolgalati célra veszi igénybe és a kapott híreket a legalkalmasabb módon a nagy nyilvánosság rendelkezésére bocsátja.

A Hajduföld kedvezményei

A Hajduföld 1922 január elsejével új előfizetést nyit s ez alkalomból úgy a régi, mint az új előfizetőket számos és szinte egyedül álló kedvezményben részesíti. Mindazok, akik 1922 január elsejétől kezdődőleg legalább egy negyedévre előfizetnek, december hóban már ingyen kapják a lapot.

Minden előfizetőnek joga van havonta egyszer egy apróhirdetést a Hajduföldben ingyen közzétenni. Minden régi s újonnan belépő előfizető — ha legalább egy negyedévre előfizet ingyen megkapja a *HAJDUSÁGI KÉPES NAPTÁRT*, amely rendkívül változatos, gazdag tartalommal december hónapban jelent meg.

A Hajdusági Képes Naptárral pedig ezer koronát nyerhet minden előfizető. A Hajdusági Képes Naptár ezen szenzációs ajándékára már most felhívjuk olvasóink figyelmét.

A Hajduföld előfizetési ára: egy hónapra 60, negyedévre 170, félévre 340, egész évre 660 korona. Előfizetéseket elfogad a Hajduföld kiadóhivatala.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER CSAK KERESZTYÉN LAPOT VÁSÁROL!

A Déri-muzeum elhelyezése

A jog- és pénzügyi bizottság ülése

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután ülést tartott. Maga az ülés példátlanul állott az eddigi bizottsági ülések között, mivel minden bizottsági tag megjelent s közöttük mindvégig igen jó hangulat uralkodott. Sőt nemcsak hogy jökevények voltak a bizottsági tagok, de figyelmetlenek is, mitse adva a referáló tanácsnokra sokszor egész kis csoportokba verődve hängosan tárgyaltak, miáltal az előadó tanácsnok tételét ledarálta. Nagyobb vitára mindössze a Déri-muzeum részére átengedendő telek kérdése szolgáltatott okot.

Az ülést délután 3 órakor dr. Tóth Emil tanácsnok, elnök nyitotta meg, aki a bizottság tagjait üdvözölte, majd rátértek a tárgyszorozatra.

Hol építsék fel a Déri-muzeumot?

Dr. Csűrös Ferenc, kulturtanácsnok részletesen ismertette a Déri-muzeum ügyét és annak jelenlegi állását. Előadta, hogy Déri Frigyes legutóbbi levelet intézett a városhoz, amelyben elmondja, hogy mint erre a célra legalkalmasabb telket a Dégenfeld-tér 5-6 számú városi telkeket bocsássa Debrecen város a felépítendő Déri-muzeum felépítésének céljaira. Javasolta ennél fogva, hogy a bizottság a telek átengedését ajánlja a közgyűlésnek.

Az ügyhöz elsőnek Márk Endre bizottsági tag szólott. Szerinte, bár az előadó javaslatát elfogadja, alkalmasabb lenne erre a célra a reformatus egyház Egyháztéri telektömbje, amiről már volt szó. Indítványozta, hogy az előadói javaslat úgy módosíttassék, miszerint a Dégenfeld-téri telkeket bocsássa át a városi muzeum céljaira, de kösse ki, hogy a muzeum 5 éven belül építtessék fel.

Dr. Tóth Lajos egyetemi tanár az előadói javaslat ellen volt s ezzel szemben azt javasolta, hogy a muzeumot a Nagyerdőre építsék fel.

Márk Endre: A muzeumnak központi helyen kell fekkünie úgy, hogy abba ugyszólván belebotolhassanak.

Magoss György tiszti főügyész ugyan nem beszélt Déri Frigyesrel, de úgy tudja, hogy Dérinek még mielőtt muzeumának felállításáról tárgyalt volna, már feltűnt az Egyháztér, ahol a muzeum elhelyezésére igen alkalmasak az egyházi és kollegiumi telkek. — Indítványozza tehát, hogy a törvényhatóság értesítse Dérit, miszerint kívánságának készségesen eleget tesz, de városépítészeti okokból, továbbá kulturális jelentőségénél fogva a muzeumot szívesen helyezné el az Egyháztéri telkeken s ezeket hajlandó a jelenlegi tulajdonosoktól megvásárolni.

Fejér Ferenc bizottsági tag a Márk Endre álláspontjára helyezkedett.

Csűrös Ferenc előadó tanácsnok ismertette ezek után Déri nagyjelentőségű adományát, és megjegyezte, hogy jó volna, ha a bizottság az előadói javaslatot fogadná el, annyival is inkább, mivel magának Dérinek is ez az óhajta. Déri pedig igen finom lelkületű érzékeny ember s könnyen megeshetik, hogy ha a törvényhatósági bizottság akadékoskodik, eláll a szép terv megvalósításától.

Csóka Sámuel: Ugy járunk, mint Baja. T. i. Déri bajai születésű és eredetileg Baján akarta elhelyezni a kulturpalotát. A bajai törvényhatóság azonban úgy nyilatkozott, hogy Bajának inkább városházára, mint kulturpalotára volna szüksége.

Vásáry István tb. tanácsnok Magoss György főügyész nézetét támogatta és bőven kifejtette és ismertette ezt az álláspontot.

Több hozzászólás után az elnök Magoss György tiszti főügyész indítványát és az előadói javaslatot szavazat alá bocsátotta, melynek eredményeként a bizottság Magoss György tiszti főügyész indítványát fogadta el és ezt terjeszti a közgyűlés elé.

Gazdasági ügyek

Dr. Tatay Zoltán tb. tanácsnok ismertette ezután a városi erdő és kertgazdaság szervezeti szabályrendeletét, melyet a bizottság általános-ságban és részleteiben elfogadott és pártolólag terjeszti a közgyűlés elé.

Ugyancsak dr. Tatay Zoltán tb. tanácsnok adta elő, hogy a debreceni juhartó gazdák sajtgyárat és gyapjumosó telepet szándékoznak a Hortobágyon felállítani. Ehez a város támogatását kérték. A gazdasági bizottság javasolta a jog- és pénzügyi bizottságnak, hogy olyan előterjesztést tegyen a közgyűlésnek, miszerint mondja ki a közgyűlés, hogy a gazdák irányu törekvéseit elvben támogatja és a város a sajtgyár és a gyapjuferinóító telep számára a Hortobágyon megfelelő területet bocsájt a gazdák rendelkezésére.

A bizottság tárgyalta a szennyvízszűrőtelep megépítésének ügyét és ez ügyben úgy határozott, hogy javasolja a közgyűlésnek, miszerint a szennyvízszűrőtelep megépítését mondja ki és a tanácsal hirdettesen a munkálatokra versenypályázatot.

A bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy a hortobágyi 150 hold földnek takarmány termelésre való felhasználása céljából 120 ezer korona hitel engedélyezzen.

A macsi kaszálóban elhelyezett gulya hodályának tetejét a szélyihar még a nyáron elpusztította, mivel itt a városnak értékes állat-állománya van, ennél fogva a bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy ez épület kijavításának költségére 34,321 korona hitel engedélyeztessék a Tisza-ármentesítő alap terhére.

A bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy Hajduvármegye alispánjának a szennyvíz szűrőtelep megépítése tárgyában beadott fellebbezése felett térjen napirendre.

Dr. Tatay Zoltán tb. tanácsnok javaslatára a bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy az erdőgazdaságnak beruházásokra 800 ezer korona belkörü kölcsön engedélyeztessék.

A guti vadásztársaság a város guti vadászterületét nyilvános versenytárgyaláson 12 évre évi 80 ezer korona bérért kibérelte. A bérbeadás ellen az összes debreceni vadásztársaságok fellebbezést jelentettek be. A bizottság úgy határozott, hogy javasolja a közgyűlésnek, miszerint a fellebbezések felett térjen napirendre.

Az idő előrehaladottságára való tekintettel egyrészt, másrészt pedig, mivel a bizottság tagjai az egyes pontoknál egyenként eltűntek, úgy, hogy a 7. pont tárgyalásánál már csak egyetlen szál bizottsági tag buslakodott a helyén, az elnök az ülést 6 órakor berekesztette.

Kézrekerültek a p.-ladányi gyilkosok

Néhány nappal ezelőtt hírt adtunk arról a borzalmas gyilkosságról, melyet ismeretlen tettesek a közeli Püspökladány közelében levő papi tanyán követtek el.

Rácz Lajos tanyás gazda ugyanis december 13-án éjszaka észrevette, hogy a papi tanya göréja körül sötét alakok szöszmötölnek. Nyomban a göréhez sietett, de a gyanus alakok, futásnak eredtek. Rácz üldözőbe vette a két gonosztevőt, akik alig tettek egy-két lépést, amikor hirtelen vissza fordultak, az egyik egy disznószerű kést rántott elő, azzal két hatalmas szurást mért Rácz nyakára és azzal elmenekültek.

A disznószerű kést ájtárta a szerencsétlen ember nyakát s hátul a gerincoszlopban megakadt úgy, hogy a szurás után pár pillanattal később Rácz eszméletlen állapotban összerogyott és felesége másnap holtan talált rá a tengeri göré egy támfája tövében.

Az esetet azonnal jelentették a püspökladányi csendőrségnek és erőlyes nyomozás indult. A-lelkiismeretes és fárasztó nyomozás tegnap aztán eredményre is vezetett. Nevezetesen a püspökladányi csendőrség azt jelentette a debreceni királyi ügyészségnek, hogy a gyilkosságból kifolyólag alapos és nyomas gyanu merült fel Vakler Géza és Pécsi József püspökladányi gazdasági cselédek ellen. Ezeket aztán a püspökladányi csendőrség letartóztatta és beszállította őket a debreceni királyi ügyészségre.

Az ügyészségen Preineszberger Jenő vizsgálóbíró a mai nap folyamán hallgatja ki a gyanusítottakat.